ΕΤΟΣ Α' — ΑΡΙΘ. 40.

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
Ἐν Ἑλλάδι δρ. 10 — ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. χρ. 12.
Ἡ συνδρομὴ εἶναι προπληρωτέα ἐτησίως ἢ καθ' ἑξαμηνίαν εἰς δύο ἴσας δόσεις.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ
ΥΠΟ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ «ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ»
Ἐν ὁδῷ Μουσῶν ἀριθ. 6.
Ἕκαστον φύλλον τιμᾶται λεπ. 20.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ. — *2 Δεκεμβρίου 1884.*

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. ἀνταποκριταὶ ἡμῶν νὰ καταστήσωσι γνωστὰ τὰ ὀνόματα τῶν τυχὸν ἀρνουμένων ἢ δυστροπούντων νὰ πληρώσωσι συνδρομητῶν, ὅπως ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου διακοπῇ ἡ πρὸς αὐτοὺς ἀποστολὴ τοῦ φύλλου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΕΛΤΙΟΥ: Περὶ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως.—Ἔργα καὶ ἡμέραι. — Φιλολογικά, ἐπιστημονικά, καλλιτεχνικά.—Ἡμερολόγιον. — Ἑβδομάς.— Ἀπαντήσεις ἄνευ ἐρωτήσεων.—Πνευματικαὶ ἀσκήσεις. —Ἀλληλογραφία.

ΦΥΛΛΟΥ: Μετὰ τὴν φιλοξενίαν, διήγημα ὑπὸ Ἰ. Μ. Δαμβέργη. — Ὁ ἐν Ῥωμουνίᾳ μισελληνισμὸς ὑπὸ Π. Πανᾶ. — Διεθνὲς συνέδριον τῆς προϊστορικῆς ἀνθρωπολογίας καὶ ἀρχαιολογίας. — Ἡ βιομηχανία τῶν βελονῶν ὑπὸ Ν. Σωροκιάδου. — Ἡ Ἀϊσέ, διήγημα κατὰ μετάφρασιν Ἰ. Α. Βρετοῦ.

ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πολλοὶ πολλάκις διὰ τοῦ τύπου ἀπεφάνθησαν ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἔχει ἐν ἄλλοις ἀνάγκην δημοτικῶν σχολείων, δηλαδὴ ἐκπαιδεύσεως τοῦ λαοῦ· ἐγὼ δὲ προσθέτω ὅτι ἀπορίας ἄξιον εἶναι πῶς ἕως τώρα ὁ πρόεδρος τῆς ἐνεστώσης Κυβερνήσεως παρημέλησε τὰ τῆς δημοτ. ἐκπαιδεύσεως, ἐνῷ καλῶς γινώσκει καὶ ἐκ τῆς παλαιᾶς ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς συγχρόνου ἱστορίας, ὅτι ἡ ἀναγέννησις ἔθνους, ὡς καὶ παντὸς ἀνθρώπου, ἵνα ἐπιτύχῃ, πρέπει ν' ἀρχίσῃ ἀπὸ τὰ δημοτ. σχολεῖα. Ἡμεῖς δὲ *οὐδὲ ἓν ἔχομεν καθ' ὅλον τὸ Κράτος δημοτ. σχολεῖον, ἀντάξιον τοιούτου ὀνόματος*, ἀλλὰ μόνον βδελυρά τινα καταγώγια ῥυπαρότητος καὶ πενιχρᾶς τρώγλας ἔνθα τῶν ταλαιπώρων παιδίων καταστρέφεται ἡ ὑγίεια, ἐνῷ ἀνίκανοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ σκληροὶ διδάσκαλοι, οὐδ' ἐλαχίστην συνείδησιν ἔχοντες τῆς ἱερότητος τῆς ἀποστολῆς των, περιορίζονται ὡς ἐξ ἀγγαρείας νὰ τὰ διδάσκωσιν ὀλίγην ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν!

Καὶ ὅτι μὲν τοσοῦτον ἀθλία εἶναι ἡ κατάστασις τῶν σχολείων οὐδεὶς ἀγνοεῖ, ἂν δὲ εὑρίσκωνται ἀκόμη γονεῖς ἄγοντες τὰ τέκνα αὐτῶν ἐπὶ φανερὰν ἀπώλειαν, τοῦτο δύο τινὰ ἀποδεικνύει, τὴν ἀκατάπονητον φιλομάθειαν τοῦ ἕλληνος, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐσχάτην αὐτοῦ πενίαν, διότι οἱ ἔχοντες μικρόν τι ἀποταμίευμα ὄχι εἰς δημόσια ἀλλ' εἰς ἰδιωτικὰ σχολεῖα στέλλουσι τὰ τέκνα αὐτῶν, προτιμῶντες χάριν τούτου νὰ στερηθῶσι καὶ αὐτοῦ τοῦ ἱματίου. Τίς δὲ σήμερον ἀγνοεῖ ὅτι τὰ δημοτ. σχολεῖα δὲν εἶναι μόνον γραμμάτων διδακτήρια, ἀλλὰ μάλιστα μορφωτικὰ τοῦ ἤθους καὶ τῆς ψυχῆς; Διότι τί ὠφελεῖται ὁ ἄξεστος καὶ ἀνάγωγος παῖς ἂν μάθῃ ὀλίγα μόνον γράμματα, μείνῃ δὲ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἀμόρφωτος καὶ δὲν διδαχθῇ ἀπὸ τὸν διδάσκαλον πόσον ἀναγκαῖα πράγματα εἶναι ἡ τάξις καὶ ἡ καθαριότης καὶ πόσον συντελοῦσιν εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ ἀνθρώπου ἡ ἡμερότης τοῦ ἤθους καὶ ἡ φιλανθρωπία; Ἀλλὰ καὶ ἂν ἐξ ἀνάγκης ἀποστηθίσῃ ὡς ψιττακὸς τὰ κυριώτερα κεφάλαια τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς χρηστοηθείας, ποία ἡ ἐκ τῆς διδασκαλίας τούτων ὠφέλεια, ἂν δὲν ἔχῃ ὁ μαθητὴς ὑπόδειγμα καὶ ὑπογραμμὸν τῶν διδασκομένων, αὐτὸν τὸν διδάσκαλον καθάριον, ἥμερον, προσηνῆ καὶ φιλόστοργον; ἀλλὰ καὶ τοιούτων διδασκάλων οἱ λόγοι καὶ αἱ προτροπαὶ θὰ μένωσιν ἄκαρποι ἐφ' ὅσον ὁ μαθητὴς δὲν ἀγαπήσῃ τὸ σχολεῖον καὶ δὲν παύσῃ νὰ θεωρῇ αὐτὸ ὥσπερ τόπον καθείρξεως καὶ βασάνων.

Διὰ νὰ γίνῃ ὅμως τὸ σχολεῖον ἀγαπητὸν εἰς τὸν μαθητήν, πρέπει νὰ ἔχῃ τι τὸ θέλγον, πρέπει νὰ ἦναι εὐπρεπέστερον τῆς πατρικῆς καλύβης καὶ νὰ εὑρίσκῃ ἐκεῖ ὁ παῖς πράγματα διεγείροντα τὴν περιέργειαν καὶ τὴν φιλομάθειαν αὐτοῦ, πρέπει ν' ἀγαπήσῃ μετὰ πόθου τὸν κῆπον τοῦ σχολείου, τὸ γυμναστήριον αὐτοῦ, τὰς ὡραίας εἰκόνας, τὰς ἐπὶ τῶν τοίχων τῆς αἰθούσης ἀνηρτημένας, καὶ ν' ἀκούῃ τὴν μητέρα αὐτοῦ ἐπαινοῦσαν τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἰκοδομήματος, καὶ πρέπει τέλος πάντων νὰ εὑρίσκῃ ἐν αὐτῷ διδασκάλους ἀγαθοὺς καὶ προσηνεστέρους εἰ δυνατὸν τῶν ἰδίων γονέων. Ἂν ὅμως ἀντὶ τούτων ἦναι τὸ σχολεῖον ῥυπαρόν τι καὶ ἀνήλιον δωμάτιον ἢ καὶ ἑτοιμόρροπος καλύβη, ὡς εἶναι τὰ πλεῖστα τῶν ἤδη ὑπαρχόντων, γυμνὸν δὲ πάσης εὐκοσμίας καὶ ἀνέσεως καὶ κατ' οὐδὲν ἄλλο διαφέρον τῆς πενιχρᾶς αὐτοῦ κατοικίας, πλὴν ὅτι ἐκεῖ μόνον τὴν ὥραν τοῦ ὕπνου περιορίζεται, ἐνῷ ἐν τῷ ἑτέρῳ ἀναγκάζεται νὰ μένῃ ὥρας ὁλοκλήρους καθειργμένος, τότε βεβαίως θ' ἀποστραφῇ τὸ σχολεῖον ὁ μαθητὴς καὶ θὰ θεωρῇ τὸν διδάσκαλόν του ὡς ἄλλον δεσμοφύλακα. Ὅτι δὲ τὸ οἴκημα ἔχει μεγάλην ἰσχὺν ἐπὶ τῆς μορφώσεως τοῦ ἤθους τῶν ἐνοικούντων, τοῦτο εἶναι ἀναμφισβήτητον πόρισμα μακρᾶς πείρας, ὅθεν πάντα τὰ ἔθνη ἀμιλλῶνται νῦν περὶ τὴν οἰκοδομὴν μεγαλοπρεπῶν διδακτηρίων· οἱ δὲ Ἑλβετοὶ οἵτινες δὲν εἶναι μὲν πλουσιώτεροι ἡμῶν, ὑπερτεροῦσιν ὅμως κατὰ τὴν φιλοπατρίαν, οἰκονομοῦντες ἀπὸ πολλὰς ἄλλας δαπάνας, καθ' ἡμᾶς μὲν *ἀναποφεύκτους*, κατ' ἐκείνους δὲ *περιττάς*, ᾠκοδόμησαν μεγαλοπρεπέστατα σχολεῖα, λέγοντες ὅτι ἡ πολιτεία πρέπει ὡς φιλόστοργος μήτηρ νὰ παραλαμβάνῃ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀπὸ τῆς νηπιακῆς ἡλικίας καὶ διὰ πάσης θυσίας νὰ παιδαγωγῇ αὐτὰ ἐν ἀρετῇ καὶ σοφίᾳ, ἂν θέλῃ νὰ ἔχῃ κατόπιν προμάχους ἀνδρείους καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα.

Παρ' ἡμῖν δὲ ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ λαοῦ ἐθεωρήθη ἔκπαλαι ὡς τὸ ἔσχατον μέλημα τῶν Κυβερνήσεων, ὅθεν καὶ τὰ τῆς ἐκπαιδεύσεως ἀνατίθενται συνήθως εἰς ἀνθρώπους ἀναρμοδίως πρὸς τὰ τοιαῦτα ἔχοντας, οἵτινες ἄλλο δὲν κάμνουσι παρὰ νὰ ὑπογράφωσι διορισμοὺς καὶ μεταθέσεις πρὸς ἐξοικονόμησιν φίλων καὶ ψήφων, ἐνίοτε δὲ ἱδρύουσι καὶ σχολεῖα νέα δημοκοπίας χάριν. Ἀλλὰ κάλλιον τοιαῦτα σχολεῖα νὰ μὴ ἐγίνοντο, διότι εἶναι χείρονα καὶ τῶν ἐπὶ Τουρκοκρατίας· καὶ ἵνα μὴ ὑποτεθῇ ὅτι λέγομεν ὑπερβολήν, προκαλοῦμεν τὸν ἀπιστοῦντα νὰ ἐπισκεφθῇ τὰ ἐν Ἀθήναις δημοτικὰ σχολεῖα ἀρρένων καὶ κορασίων διὰ νὰ πεισθῇ ἰδίοις ὄμμασιν ὅτι εὑρισκόμεθα ἀκόμη εἰς τὴν κατωτάτην τοῦ πολιτισμοῦ βαθμίδα. Ἂν λοιπὸν ἐδῶ, ἐντὸς τῆς πρωτευούσης, ὑπὸ τὰ ὄμματα τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐνῷ δὲν παύουσιν ἄνθρωποι φιλόκαλοι καὶ φιλάνθρωποι νὰ λέγωσι καὶ νὰ γράφωσι δημοσίᾳ, ὅτι ἡ ὕπαρξις τοιούτων ἐλεεινῶν διδακτηρίων προσάπτει αἶσχος εἰς τὴν πατρίδα, καὶ μετὰ παρέλευσιν τοσούτου χρόνου οὐδὲν σχεδὸν ἔγεινε, φαντάσθητε οἵα θὰ ἦναι ἡ κατάστασις τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις.

Ὁ πρῶτος τῆς Ἑλλάδος κυβερνήτης **Ἰωάννης ὁ Καποδίστριας**, ἄνθρωπος νοημονέστατος καὶ ὅσον οὐδεὶς ἄλλος πεπειραμένος, φιλόπατρις δὲ εἰς ἄκρον καὶ μόνον μέλημα ἔχων νὰ ὠφελήσῃ τὸν τόπον καὶ νὰ προαγάγῃ αὐτὸν ἐμφρόνως, κατῆρξε τῆς παλιγγενεσίας τοῦ ἔθνους ἀπὸ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ταύτης ἀπὸ τῆς οἰκοδομῆς σχολείων, ὀρθότατα σκεφθεὶς ὅτι ἄνευ καταλλήλων οἰκημάτων ἡ διδασκαλία δὲν καρποφορεῖ· ἡ δὲ δαπάνη ἦτο σχετικῶς μικρὰ διότι ἐγένοντο οὐχὶ ἐπιδείξεως ἀλλ' ὠφελείας χάριν. Ὅπου δὲ ὑπάρχουσι σήμερον σχολεῖα εἶναι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνου τοῦ ἀειμνήστου καὶ μεγαθύμου ἀνδρός· ὁ βου-

λόμενος δὲ νὰ λάβῃ πεῖραν αὐτῶν ἃς ἐπισκεφθῇ τὸ ἐν Αἰγίνῃ οἰκοδόμημα, τὸ ἐπὶ πολλὰ μὲν ἔτη χρησιμεύσαν ὡς ὀρνιθών, ἐσχάτως δὲ εἰς εἰρκτὴν μεταποιηθέν.

Ἔκτοτε πεντήκοντα παρῆλθον ἔτη, ἡ δὲ δημοτικὴ ἀγωγὴ ἀντὶ νὰ τελειοποιηθῇ παρημελήθη τοσοῦτον, ὥστε ἐκρίθη ποτὲ ἀναγκαῖον νὰ καταργηθῇ καὶ τὸ ὑπάρχον ἐν Ἀθήναις διδασκαλεῖον, ἔνθα ἕως τότε ἐμορφοῦντο ὁπωσδήποτε οἱ δημοδιδάσκαλοι. Τέλος δ' ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἔτους 1878 ἡ Κυβέρνησις, ὡς ἐκ ληθάργου ἀφυπνισθεῖσα, ἀπεφάσισε νὰ ἐπιληφθῇ σπουδαίως τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως. Ἀλλὰ καὶ τότε δυστυχῶς, ὡς καὶ νῦν καὶ πάντοτε τὰ διαταχθέντα ἀπεφασίσθησαν χωρὶς περισκέψεως, χωρὶς μελέτης, χωρὶς προηγουμένης συζητήσεως, αὐτοβούλως δὲ καὶ αὐθαιρέτως καὶ μετὰ τῆς ἐξωτερικῆς ἐκείνης ἐπιδείξεως τῆς προδιδούσης ἀπειρίαν καὶ κουφόνοιαν. Ὅθεν ἀντὶ νὰ ἐξετασθῇ ὑπὸ πολυμελοῦς συμβουλίου ἐξ ἀνδρῶν ἐντριβῶν περὶ τὰ τοιαῦτα τίνων λόγων ἕνεκα τὰ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως δὲν βαίνουσι παρ' ἡμῖν κατ' εὐχήν, ἀντὶ νὰ ἐρωτηθῶσιν οἱ παλαιοὶ δημοδιδάσκαλοι ἄν ποτε ἐφηρμόσθη αὐστηρῶς ὁ περὶ δημοτ. ἐκπαιδεύσεως ὑπάρχων νόμος καὶ διατί δὲν ἐφηρμόσθη, ἀντὶ νὰ ζητηθῇ τίνος ἕνεκα ἐξηυτελίσθη τοσοῦτον τὸ τοῦ δημοδιδασκάλου ἀξίωμα καὶ τίνι τρόπῳ δύναται ν' ἀναβιβασθῇ εἰς ἀξιόζηλον βαθμόν, ἀντὶ τούτων, κατεσκευάσθησαν τέσσαρα διδασκαλεῖα, καὶ ἐνῷ ὑπῆρχε παντελὴς ἔλλειψις διδασκάλων, ἐδρύθησαν πολλὰ νέα σχολεῖα ἐξεδόθησαν πίνακες στατιστικοί, ἠγοράσθησαν βιβλία πάμπολλα, ἐνῷ οὐδὲ ἓν σχολεῖον ἔχομεν ἀνθρωπινὸν ἢ τοὐλάχιστον καθάριον.

Ἐὰν ὅμως ταῦτα ἐγίνοντο ἐσκεμμένως, ἔπρεπε ἀντὶ τεσσάρων νὰ συστηθῇ ἓν μόνον διδασκαλεῖον κατ' ἀρχάς, νὰ βελτιωθῇ δὲ εἶτα ἡ τύχη τῶν δημοδιδασκάλων καὶ νὰ ὁρισθῇ ποσὸν 500 χιλιάδων δρ. ἐν τῷ ἐτησίῳ προϋπολογισμῷ πρὸς οἰκοδομὴν δέκα τοὐλάχιστον σχολείων κατ' ἔτος, ἐνῷ ταυτοχρόνως ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν Νομομηχανικῶν νὰ γίνωσιν ἀμελητὶ αἱ μᾶλλον κατεπείγουσαι ἐπισκευαὶ τῶν ὑπαρχόντων διδακτηρίων· πᾶσα δὲ αἴτησις, ὅθεν καὶ ἂν προήρχετο πρὸς σύστασιν νέων σχολείων, ν' ἀποκρούηται ἀνεπιφυλάκτως, ἑωσοῦ μορφωθῶσι νέοι δημοδιδάσκαλοι ἐν τῷ διδασκαλείῳ. Τότε δὲν θὰ ἠναγκάζετο τὸ ὑπουργεῖον χάριν ἐξευρέσεως προχείρων διδασκάλων νὰ κατασκευάσῃ τὸν περὶ ὑποδιδασκάλων νόμον, δι' οὗ χορηγεῖται τὸ δικαίωμα εἰς δεκατετραετῆ μειράκια, τίς θὰ τὸ πιστεύσῃ; νὰ διορίζωνται διδάσκαλοι τῶν δημοτικῶν σχολείων! Τοιαῦτα πράγματα οὔτε γίνονται, οὔτε κἂν λέγονται ὑπὸ σοβαρῶν ἀνδρῶν, διότι πᾶς σωφρονῶν παρασκευάζει πρῶτον διδασκάλους καὶ διδακτήρια καὶ εἶτα ἱδρύει σχολεῖα.

Καὶ εἶναι μὲν ἀλήθεια ὅτι τῆς ἀσυγγνώστου περὶ τὴν ἀγωγὴν τοῦ λαοῦ ἀμελείας αἱ Κυβερνήσεις ἔχουσι συνενόχους τοὺς Δήμους, καὶ ὅτι εἶναι σπάνιον πρᾶγμα νὰ εὑρεθῇ δήμαρχος ἀρκετὰ ἐνάρετος, ὥστε ἀδιαφορῶν περὶ δευτέρας ἐκλογῆς νὰ ἐπιμεληθῇ τῶν οἰκονομικῶν τοῦ δήμου, ἐξασφαλίζων τὴν περιουσίαν αὐτοῦ κατὰ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν ψηφοφόρων, καὶ δαπανῶν ἐφ' ἃ δεῖ καὶ ὄχι ἀσκόπως ἢ πρὸς ἐπίδειξιν καὶ τὸ αἰσχιστον, πρὸς ἀγορὰν ψήφων. Οὐχ ἧττον δὲ σπάνιον εἶναι νὰ εὑρεθῇ καὶ δημοτικὸν συμβούλιον συγκεκροτημένον ἐξ ἀνθρώπων ἀνεπτυγμένων καὶ ἀγαπώντων τὴν καθαριότητα καὶ τὴν τάξιν. Ἀλλ' ἡ ἀμέλεια τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν δὲν ἀπαλλάσσει τῆς εὐθύνης τὸ ὑπουργεῖον, διότι προφανῶς ὁ νομοθέτης, παραδοὺς εἰς χεῖρας τῆς Κυβερνήσεως τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἠθέλησε νὰ καταστήσῃ αὐτὴν ὑπεύθυνον τῆς διαχειρίσεως, γνωστὸν δὲ εἶναι ὅτι κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους αἱ δημοτικαὶ ἀρχαὶ εἰσὶν αὐτὸ τοῦτο ὑποχείριοι τῶν νομαρχῶν, δυναμένων νὰ ἐξαναγκάσωσιν αὐτὰς εἰς ὑπακοὴν ὁσάκις δὲν σέβονται τὸν νόμον, ἢ κωφεύουσι πρὸς τὸν ὀρθὸν λόγον. Ὥστε οὐδεμία πρόφασις εὔλογος ὑπολείπεται εἰς τὴν κυβέρνησιν πρὸς δικαιολογίαν τοσοῦτον ἀσυγγνώστου πρὸς τὰ σχολεῖα ἀμελείας· ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν εἶχε τὴν δύναμιν νὰ ἐξαναγκάσῃ τοὺς δήμους, πάλιν ἔπρεπεν αὐτὴ ἐκ τῶν ἐνόντων νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ὑγείας τῶν φοιτώντων εἰς τὰ ἀκάθαρτα ἐκεῖνα καὶ μεμιασμένα σχολεῖα καὶ νὰ ἐπιφέρῃ ἀπροφασίστως καὶ ἐκ τοῦ προχείρου τὰς ἀναγκαιοτέρας ἐπισκευὰς ἢ βελτιώσεις, ὅσας αἱ ἐπιθεωρητικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ οἱ τῶν σχολείων ἐπόπται ὑποδεικνύουσι. Δυστυχῶς ὅμως ἐπίσης πασίγνωστον ὅτι οἱ μὲν ἐπόπται διορίζονται πρὸς τὸ θεαθῆναι, αἱ δὲ ἐκθέσεις αὐτῶν ἐναποταμιεύονται ἐν τοῖς ἀρχείοις τῶν ὑπουργείων ἢ τῶν δημαρχείων, ἐὰν φθάσωσιν ἕως ἐκεῖ, χωρίς ποτε νὰ ἐκτελεσθῶσιν αἱ προτεινόμεναι βελτιώσεις.

Ἐπιθυμεῖτε τώρα νὰ μάθητε ἐν ἐπιμέτρῳ πόση ἡ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων φροντὶς περὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων, καὶ πῶς ἐφαρμόζεται ἐν αὐτοῖς ἡ νέα συνδιδακτικὴ μέθοδος; Ἐὰν ἐπισκεφθῆτε τὰ σχολεῖα ταῦτα ἐν ὥρᾳ παραδόσεως, θὰ σᾶς προξενήσῃ ἀποστροφὴν ἡ ὑπερβάλλουσα ἐκεῖ ἀκοσμία καὶ δυσωδία· θὰ ἰδῆτε ἐντὸς δωματίων ὅπου κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ὑγιεινῆς μόνον δεκαπέντε ἢ εἴκοσι παῖδες ἀκινδύνως χωροῦσι, νὰ κάθηνται συνεσφηνωμένοι ἑξήκοντα καὶ πλέον. Ἂν δὲ ἐρωτήσητε ποῦ εἶναι ὁ κῆπος ἢ τοὐλάχιστον ἡ αὐλή, θὰ σᾶς ἀποκριθῶσιν ὅτι πολλὰ ζητεῖτε, ὅτι ὅμως ὑπάρχουσι τὰ διαχωρητήρια πιστοποιεῖ ἡ ὀσφρησις, διότι ἐὰν ἐνδυώμεθα εὐρωπαϊκὰ καὶ πολλὰ ξενικὰ ψιττακίζομεν, κατὰ τὴν καθαριότητα εἴμεθα ὑποδεέστεροι καὶ τῶν βαρβάρων· ὅθεν μηχανὴ ἀποπάτου τί θὰ εἰπῇ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα δὲν ἠξεύρουσι.

Τὰ σχολεῖα ταῦτα εἶχεν ἐπισκεφθῆ κατ' ἐντολὴν τοῦ φιλολογικοῦ τμήματος τοῦ συλλόγου Παρνασσοῦ ἡ παρ' ἐκείνου ἐπὶ τούτῳ ἐκλεχθεῖσα ἐπιτροπὴ κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ παρελθόντος ἔτους, καὶ ἔφριξεν ἰδοῦσα ἀκαθαρσίαν καὶ ἀθλιότητα ἀνήκουστον καὶ ἀπροσδόκητον· ἀλλὰ δυστυχῶς ἕως ἐκεῖ περιωρίσθη τότε ἡ ἐνέργεια τοῦ τμήματος ἐπὶ τῇ διαβεβαιώσει ἑνὸς τῶν μελῶν ὅτι τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἐψήφισε δαπάνην ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν πρὸς οἰκοδομὴν σχολείων! Ἀλλ' ἐννοεῖται ὅτι τὸ ψήφισμα ἐκεῖνο ἦν ἁπλῆ εἰρωνεία καὶ χλεύη, διότι ὡς γνωστὸν ὁ δῆμος δὲν ἔχει χρήματα οὐδὲ διὰ τὰς ὑποχρεωτικὰς πληρωμάς. Ποῦ δὲ νομίζετε ἔφθασεν ἡ δημοτικὴ μεγαλοδωρία; Εἰς τέσσαρας ἢ πέντε, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, χιλ. καὶ ἐπειδὴ τὸ ποσὸν προφανῶς δὲν ἐπήρκει πρὸς οἰκοδομὴν νέου σχολείου, ἀπεφασίσθη νὰ μεταποιηθῇ τὸ ὑπάρχον παλαιὸν τὸ ἐν ὁδῷ Ἀθηνᾶς· ὅθεν ἡ μία καὶ μόνη αἴθουσα αὐτοῦ ἐχωρίσθη διὰ τοίχων εἰς ἓξ δωματια καὶ διαδρόμους δύο, οὕτω δὲ ἐντὸς τῆς αἰθούσης κατεσκευάσθη ὁλόκληρον σχολεῖον, ἀλλ' ὁ βλέπων αὐτὸ δὲν πείθεται ὅτι τὰ μικρὰ καὶ στενὰ καὶ χαμηλὰ ἐκεῖνα δωμάτια θὰ περιλάβωσι τριακοσίους καὶ πλέον παῖδας, ἂν δὲν μεταχειρισθῇ ὁ μακάριος διευθυντὴς τῆς μικροσκοπικῆς ταύτης σχολῆς πιεστικήν τινα μηχανὴν πρὸς συμπύκνωσιν τῶν μαθητῶν του.

Τοιαῦτα ἄτοπα καὶ γελοῖα καὶ βλαβερὰ δὲν θὰ συνέβαινον ἂν οἱ προϊστάμενοι τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐπωφελοῦντο ἐκ τοῦ ὡραίου ἐκείνου θεωρήματος τοῦ Χρυσοστόμου «Πολλοὶ πολλάκις, ὑπὲρ τοῦ μὴ φανῆναι δεόμενοι συμβουλῆς τῆς παρ' ἑτέρων, εἵλοντο προδοῦναι τὴν ὠφέλειαν τὴν ἀπὸ τῆς ἐκείνων γνώμης, ἢ δεξάμενοι τὴν παραίνεσιν, διορθῶσαι τὸ ἁμάρτημα· καὶ μᾶλλον ἀγνοεῖν κατεδέξαντο, ἢ μαθεῖν, οὐκ εἰδότες ὅτι οὐ τὸ μαθεῖν ἔγκλημα, ἀλλὰ τὸ ἀγνοεῖν κατηγορία».

Θ. Ν. Φ.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Τίς ἀφίνων τὴν πολιτικὴν τῶν Ἀθηνῶν τύρβην καὶ τοὺς ἀνὰ τὴν ὁδὸν Σταδίου θελκτικοὺς περιπάτους, θὰ τραπῇ πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν διεσπαρμένων Ἑλλήνων, θὰ τοὺς μελετήσῃ, θὰ γράψῃ περὶ αὐτῶν, θὰ τοὺς παρηγορήσῃ διὰ τὴν Ἰουδαϊκὴν τοῦ Ἑλληνισμοῦ τύχην;

Ἐσχάτως πάλιν ἐπέπρωτο ἐν γαλλικῇ ἐφημερίδι, ἐν τῷ Petit Marseillais, νὰ ἴδωμεν ἐπαναλαμβανομένην τὴν ἔκπληξιν, ἣν προξενεῖ τοῖς Γάλλοις, ἡ ἐν τῷ Καργισίῳ τῆς Κορσικῆς ὕπαρξις 993 κατοίκων, ὁμιλούντων ἀποκλειστικῶς καὶ καθαρώτατα τὴν σύγχρονον ἑλληνικὴν γλῶσσαν!

Ἀλλ' ἂν οἱ ἐν Κορσικῇ καὶ Σικελίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Εὐρώπης ἐγκατεσπαρμένοι Ἕλληνες ζῶσι τοὐλάχιστον μέσῳ πολιτισμοῦ, τί γίνονται ἄρά γε, ποῦ καὶ πῶς ζῶσιν, οἱ κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐξανδραποδισθέντες καὶ ἀνὰ τὰς βαρβάρους ἠπείρους ἐκσφενδονηθέντες Ἕλληνες;

Ἡ ἀρχαία Ἑλλὰς ἐκληροδότησεν ἡμῖν χιλιάδας λέξεων, ἃς ἔχομεν ἀποθησαυρίσει ἐν λεξικοῖς, τὰ ὁποῖα ἐπαρκῶς ἀντικαθιστῶσι τὰς κεφαλὰς ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ Νέα Ἑλλὰς οὐδὲ κατὰ τοῦτο ὑστεροῦσα, καθ' ἡμέραν δημιουργεῖ λέξεις, ἑκάστη τῶν ὁποίων ἔχει τὴν ἱστορίαν της.

Μία ἐξ αὐτῶν εἶναι καὶ ἡ ἐν τῇ περὶ Ἰωσὴφ Μομφερράτου διατριβῇ τοῦ κ. Π. Πανᾶ ἀπαντῶσα **δεκακαλπία**, ἣν ἑρμηνεύομεν κατ' ἀπαίτησίν τινων ἀναγνωστῶν μας.

Κατὰ τὰς ἐν Κεφαλληνίᾳ βουλευτικὰς ἐκλογὰς τοῦ 1852, ἡ κυβέρνησις ὅπως ἀποκλείσῃ τοὺς ριζοσπάστας κατέφυγε μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐπεμβάσεων καὶ εἰς τὸ ἑπόμενον τέχνασμα: ἀπηγόρευσεν αὐστηρῶς εἰς πάντας τοὺς ἐκλογεῖς, οὓς ἠδύνατο ὅπως δήποτε νὰ ἐπηρεάσῃ, τὴν εἰς τὰς κάλπας τῶν ριζοσπαστικῶν ὑποψηφίων προσέλευσιν. Οἱ πρὸς τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην συμμορφωθέντες ὠνομάσθησαν τότε *δεκακαλπῖται*, ὡς ψηφοφορήσαντες μόνον εἰς τὰς 10 κάλπας τῶν κυβερνητικῶν ὑποψηφίων, ἃς ἀντὶ κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν εἶχον θέσει κατὰ σειράν. Τὸ ἐπινόημα τοῦτο ὠνομάσθη *δεκακαλπία*. Οἱ ριζοσπάσται ἰδόντες τοῦτο ἠρξαντο καὶ αὐτοὶ ψηφοφοροῦντες εἰς τὰς 10 μόνον κάλπας τῶν ριζοσπαστικῶν ὑποψηφίων. Ὅπως προλάβῃ πᾶσαν ἐπανάληψιν τῆς τοιαύτης ἐπεμβάσεως ἐν τῷ μέλλοντι ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις, παρεδέξατο ἐν τῷ ἐκλογικῷ ἡμῶν νόμῳ ἄρθρον, δι' οὗ ἐπιβάλλεται εἰς τὸν ἐκλογέα ἡ ἐν πάσαις ταῖς κάλπαις ψηφοφορία.

—Πλημμυρήσας ὁ Κηφισσὸς κατέκλυσε τὴν Πετρομαγοῦλαν τῆς Λεβαδείας, χωρίον ἐκ 330 οἰκιῶν· οἱ κάτοικοι ἔντρομοι ἀνερριχήθησαν εἰς τὰς στέγας μάτην ἐπικαλούμενοι βοήθειαν....

Τί ἀπέγειναν;!... Οὐδεὶς μετέβη, οὐδεὶς ἀντελήφθη τι, οὐδεμία τῆς πλημμύρας ταύτης περιγραφὴ ἐγένετο. Μήπως ἐγράφη τοὐλάχιστον ποίημά τι ἢ διήγημα;..

Εὐτυχεῖς ἡμεῖς! ἐμπνεόμενοι *φιλολογικῶς* ἀρκούμεθα εἰς τὴν πλημμύραν τοῦ Zola, ἧς ὡραίαν ἐν δημῷδει γλώσσῃ μετάφρασιν κατεχώρισεν ἄλλοτε ἡ «Ἑβδομάς».

— Ἐν τῇ «Ἀκροπόλει» ἤρξαντο δημοσιευόμενοι χαρακτηρισμοὶ τῶν Βουλευτῶν μας· ἡ περὶ βιογραφήσεως ζώντων προσώπων γνώμη ἡμῶν εἶναι ἤδη γνωστή. Εὐχόμεθα ὁ συρμὸς οὗτος νὰ ἐπεκταθῇ καὶ ἐπ' ἄλλων προσώπων κατεχόντων ἐξιδιασμένην πως ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν· δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου ὑπάρχει ἐλπὶς νὰ γνωρισθῶμεν καλῶς.

— Νέαι ἐπισκευαὶ θὰ ἐπενεχθῶσιν εἰς τὸ ἀτυχὲς τοῦ Βουλευτηρίου οἰκοδόμημα. Θ' ἀντικατασταθῇ ἡ στέγη δι' ἐλαφροτέρας, θ' ἀντικατασταθῶσιν οἱ μαρμάρινοι κυκλώπειοι στύλοι διὰ σιδηρῶν, αἱ θύραι, τὰ παράθυρα, τὰ πατώματα οἱ τοῖχοι.... Καὶ θὰ μείνῃ τί;

Ἡ δόξα τῆς Νεοελληνικῆς ἀρχιτεκτονικῆς δεινότητος!

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ

— Μετ' ὀλίγον ἀρχεται ἐκτυπουμένη ἡ ἔμμετρος μετάφρασις τοῦ Φάουστ, καλλιτεχνηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ τοῦ Θησέως καὶ τοῦ Μήλου τῆς Ἔριδος κ. *Ἀριστομένους Προβελεγίου*. Ἡ ἡμετέρα φιλολογία πλουτίζεται οὕτω μὲ τὸ ὕψιστον ποιητικὸν πρωτὸν τῶν νεωτέρων χρόνων, ὡς ἀποκαλοῦσι τὸν Φάουστ πάντες οἱ τεχνοκρίται ὁμοφώνως. Ἡ μετάφρασις εἶνε πιστή, πιστοτέρα ἴσως πασῶν τῶν εἰς ἄλλας γλώσσας μεταφράσεων τοῦ Φάουστ, καὶ ἐφιλοτεχνήθη μετ' ἀγάπης καὶ ἐμπνεύσεως.

Προσεχῶς θέλομεν δημοσιεύσει μίαν τῶν ὡραίων σκηνῶν τῆς ἐν λόγῳ μεταφράσεως.

— Πολύτιμον βιβλίον παραδίδοται ἤδη εἰς τοὺς διὰ τὴν γλῶσσαν ἡμῶν ἐνδιαφερομένους· ἡ «Μελέτη ἐπὶ τῆς Νέας Ἑλληνικῆς ἢ βάσανος τοῦ ἐλέγχου τοῦ ψευδαττικισμοῦ» ὑπὸ τοῦ ὑφηγητοῦ τῆς συγκριτικῆς γλωσσολογίας κ. Γεωργίου Ν. Χατζιδάκη. Τὸ βιβλίον τιμᾶται δρ. 2,50 εὑρίσκεται δὲ καὶ εἰς τὸ γραφεῖόν μας.

— Καθ' ἃς ἔχομεν πληροφορίας καὶ ἐν τῇ μονῇ τῆς Σκαφιδιᾶς, κειμένῃ παρὰ τὴν θάλασσαν, ἐν τερπνοτάτῃ θέσει, οὐχὶ μακρὰν τοῦ Κατακώλου, ὑπάρχουσι χριστιανικαὶ ἀρχαιότητες πατριαρχικῶν ἐγγράφων καὶ ἄλλων πραγμάτων λόγου ἀξίων, ὑπὲρ τῶν ὁποίων δέον νὰ ληφθῇ φροντὶς ὡς τάχιστα ἵνα μὴ καταστραφῶσιν ὑπὸ τῆς ὑγρασίας καὶ φθορποιῶν ζωϋφίων.

— Πλὴν τῶν καλλιτεχνικῶν ἑσπερίδων τοῦ *Παρνασσοῦ* ἃς ἵδρυσε καὶ ἐνεκαινίασεν ὁ δρ. Σώμερβιλ—μεθ' ὅσα καὶ ἂν ἐξηκόντισε κατ' αὐτοῦ ἐν τῇ «Ἐφημερίδι ὁ φιλόμουσος πρόεδρος τοῦ καλλιτεχνικοῦ τμήματος τοῦ αὐτοῦ συλλόγου—ἤρξαντο καὶ ἄλλαι μουσικαὶ ἑσπερίδες, κατὰ Κυριακήν, ἐν τῇ νέᾳ λέσχῃ ὁ *Ἑρμῆς*. Ἐκτελούμεναι δ' αὗται ὑπὸ τῶν ἀρίστων παρ' ἡμῖν μουσικοδιδασκάλων ἄνευ ἀξιώσεων ἐξαπλώσεως τοῦ μουσικοῦ αἰσθήματος εἰς τὸν λαόν, ἀλλὰ πρὸς τέρψιν ἁπλῆν, ἔχουσιν οἰκογενειακώτατον καὶ ἡμερώτατον τὸν χαρακτῆρα, οἱδὲ συνερχόμενοι ἀποκομίζουσι τὰς ἀρίστας ἐντυπώσεις ἐκ τῆς ἀκροάσεως τῶν ἐκλεκτοτέρων μουσικῶν τεμαχίων. Ἐπὶ τούτοις συγχαίρομεν θερμῶς τὴν διεύθυνσιν τῆς νέας ταύτης λέσχης ἥτις ἐντὸς μικροῦ ἔσεται βεβαίως τὸ προσφιλὲς κέντρον καὶ τὸ κοινὸν ἐντευκτήριον τῆς παρ' ἡμῖν ἐκλεκτῆς κοινωνίας.

— Εἰς τὸ κάλλιστον τῶν ἐν Ὀδησσῷ θεάτρων ἐδόθη παράστασις ὑπὲρ τῶν ἀπόρων φοιτητῶν τοῦ ἐκεῖ Πανεπιστημίου· μεταξὺ τῶν γενναίως συνδραμόντων ἀναφέρεται ὁ ἡμέτερος ἔγκριτος ὁμογενὴς κ. Γρηγόριος Μαρασλῆς.

— «Τὸ βιβλίον τῆς αὔριον» Le livre de demain ἐπιγράφεται, ἀρκούντως κομψὸς τόμος, ὃν ὁ τῆς ἱστορίας τῆς ἐπιστήμης γνωστὸς ἐρευνητὴς A de Rochas ἐξέδωκε χάριν τοῦ ἐν Blois συνεδρίου τῆς Association Française pour l'avancement de sciences· ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, διακρινομένῳ διὰ τὴν ἐπὶ διαφόρου χρώματος καὶ εἴδους χάρτου, ἀπὸ τῆς μεσαιωνικῆς περγαμηνῆς μέχρι τοῦ Κινεζικοῦ μεταξωτοῦ χάρτου, καὶ διὰ πολυχρόου μελάνης ἐκτύπωσίν του, συζητεῖται τὸ πρὸ πολλοῦ ὑποκινηθὲν θέμα τοῦ χρώματος τοῦ τυπογραφικοῦ χάρτου καὶ τῆς μελάνης· ὁ κ. de Bochas θεωρῶν τὸ νῦν τῆς τυπογραφίας σύστημα ὡς προσβάλλον τὴν ὑγείαν τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ στηριζόμενος ἐπὶ τῆς ὑπὸ καλλιτεχνικὴν ἔποψιν ἐπιτυχίας τῶν δύο μέχρι τοῦδε γενομένων διὰ κεχρωσμένης μελάνης πολυτελῶν ἐκτυπώσεων προτείνει τὴν καταργησιν τοῦ σημερινοῦ τῆς τυπογραφίας συστήματος.

— Ὁ κ. Armand Lucy ἐξέδοτο ἐσχάτως τὸ πρῶτον τεῦχος χρησιμωτάτου συγγράμματος· ὁ Index géographique, οὗτος ἐπιγράφεται τὸ σύγγραμμά του, σκοπεῖ νὰ παράσχῃ τοῖς ναυτιλομένοις πάσας τὰς χρησίμους αὐτοῖς πληροφορίας περὶ τῶν διαφόρων λιμένων τῆς γῆς· ἀπὸ τῶν λιμενικῶν δικαιωμάτων, τῶν φάρων καὶ τῶν λέμβων μέχρι τῆς τιμῆς τῶν τροφίμων καὶ τῶν ξενοδοχείων, πᾶν τὸ εἰς τὴν ναυσιπλοΐαν διαφέρον διεξάγεται ἐν αὐτῷ μετὰ μεγίστης ἀκριβείας.

— Πρὸς διάδοσιν τῶν σπουδῶν τῆς χαλκογραφίας κατὰ τοὺς ἀρχαιοτέρους χρόνους συνιστᾶται ἐν Λονδίνῳ Διεθνὴς χαλκογραφικὴ Ἑταιρεία, ἥτις κύριον σκοπὸν προτίθεται τὴν ἐτησίαν ἀνατύπωσιν πανομοιοτύπων τῶν πολυτιμοτέρων καὶ σπανιωτέρων χαλκογραφιῶν ἀναλόγως τῶν πόρων αὐτῆς καὶ τῶν ἐπισημοτέρων μέσων τῆς ἐποχῆς. Ὑπελογίσθη ὅτι διακόσιαι πεντήκοντα συνδρομαὶ ἐκ δύο λιρῶν θέλουσιν ἐπαρκεῖ κατ' ἔτος πρὸς ἀναδημοσίευσιν σπουδαίων πρωτοτύπων, εἰς ἃ θέλουσι προστίθεσθαι ἑρμηνευτικαὶ κεφαλίδες Ἀγγλιστί, Γαλλιστὶ καὶ Γερμανιστί, ὅπως μὴ συγχέωνται μετὰ τῶν πρωτοτύπων. Ἡ ῥηθεῖσα ἑταιρεία θέλει καταρτίσει τὸ καταστατικόν της ὅμοιον πρὸς τὸ τῆς *Παλαιογραφικῆς Ἑταιρείας* τῆς Ἀγγλίας.

— Λέγεται ὅτι κατὰ τὴν ἀνακατάταξιν τῆς Βερολινείου πινακοθήκης ἀνευρέθη ἡ ὑπὸ τοῦ Λεονάρδου Da Vinci γραφεῖσα τῷ 1480 εἰκὼν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ.

— Ἐξεδόθησαν ἐν Γαλλικῇ μεταφράσει τέσσαρες διατριβαὶ τοῦ διασήμου ἄγγλου φιλοσόφου Herbert Spencer, αἵτινες εἶχον δημοσιευθῆ εἰς τὴν Contemporary Review.

— Ἐπίσης ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ κ. Barthélemy-Saint Hilaire ἡ γενικὴ Ἱστορία τῆς φιλοσοφίας ἀπὸ τῶν παλαιοτάτων χρόνων μέχρι τοῦ XIXου αἰῶνος τοῦ Victor Cousin. Ἡ ἔκδοσις αὕτη εἶναι ἡ δωδεκάτη.

Ἐξεδόθησαν. Ἔλεγχος τῆς ἐκθέσεως τῶν κριτῶν τοῦ Παιδαγωγοῦ καὶ τῆς ἑλλ. Γραμματολογίας τοῦ κ. Ἀριστείδου Κ. Σπαθάκη:— Ἔλεγχος τῶν προτεσταντικῶν ἐνεργειῶν ἐν Ἀθήναις ὑπὸ Χρ. Παπαοικονόμου καὶ— ἡ Ὑδραυλικὴ τοῦ νομομηχανικοῦ κ. Ἀναστασίου Ἰ. Σούλη. Περὶ τοῦ περισπουδάστου τούτου ἔργου θέλομεν γράψει λεπτομερέστερον προσεχῶς.

Ἀγγέλλεται ὑπὸ τοῦ γραμματέως τοῦ ἐπὶ

τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου κ. Στεφ. Μ. Παρίση συλλογὴ τῶν εἰς τὴν ἀνωτέραν καὶ μέσην ἐκπαίδευσιν ἀφορώντων νόμων, διαταγμάτων καὶ ἐγκυκλίων ὁδηγιῶν. Ἐν αὐτῇ θὰ παρέχωνται καὶ πάντα τὰ εἰς τὰς ἀρχαιότητας ἀφορῶντα. Συνιστῶμεν τὴν ἀπόκτησιν τοῦ χρησιμωτάτου ἔργου.

— Ἐπίσης αἱ Ἀπαρχαὶ ἤτοι πεζὰ καὶ ἔμμετρα ἔργα τοῦ ἐμμούσου νέου κ. Ἀνδρέα Καρκαβίτσα.

Ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ ὁσημέραι βελτιουμένῳ περιοδικῷ Πειραιῶς «Ἀπόλλων» τινὰ περὶ τοῦ ἐθνικοῦ ποιητοῦ Γ. Ζαλοκώστα ὑπὸ τοῦ φίλου νέου κ. Θ. Βελιανίτου, ἐν οἷς πικραὶ ἀλήθειαι περὶ τῆς σημερινῆς καταστάσεως τῆς ποιήσεως περιέχονται.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2. Ἀββακοὺμ τοῦ προφήτου.

Οὗτος ἐπροφήτευσεν ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ἰωακείμ 609—598 π. Χ. τὴν εἰσέλευσιν τῶν Χαλδαίων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ.

Γ. Λ.

ΙΣΤΟΡΙΑ. 2 Δεκεμβρίου 1827. Ὁ Φαβιέρος πολιορκεῖ τὸ φρούριον τῆς Χίου.

ΕΒΔΟΜΑΣ

Λειτουργεῖ ἤδη ἀπαύστως ἡ γραμμὴ τῶν σιδηροδρόμων Θεσσαλίας μεταξὺ Βώλου-Βελεστίνου καὶ Φαρσάλων. — Κατὰ τὸ 1883 τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα ἀνήρχοντο εἰς 3,338.—Τὸ γερμανικὸν ὁμοσπονδιακὸν συμβούλιον ἀπεδέξατο τὴν πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἐμπορικὴν συνθήκην. — Τὸ ὑπουργεῖον τῆς παιδείας δι' ἐγγράφου αὐτοῦ πρὸς τὴν Πρυτανείαν, ἠρώτησε τὴν φιλοσοφικὴν σχολὴν ἂν ἦναι ἀναγκαία ἡ προσθήκη δευτέρας ἕδρας τῆς φυσικῆς καὶ τίνα καθηγητὴν κρίνει κατάλληλον πρὸς τοῦτο· αὕτη δ' ὑπέδειξε παμψηφεὶ τὸν κ. Τιμ. Ἀργυρόπουλον.—Ἐκ τῆς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐπικρατησάσης σφοδρᾶς τρικυμίας κατὰ τὴν Μεσόγειον θάλασσαν, συνέβησαν πολλὰ θαλάσσια δυστυχήματα. — Ἐγένετο ἐν Σύρῳ ἀρχαιοπρεπὴς συνέλευσις τοῦ λαοῦ, ἡ ὁποία ἐξέφρασε τὴν εὐχὴν περὶ συστάσεως Ἐφετείου ἐν Σύρῳ.— Ἡ ἐνταῦθα Γαλλικὴ σχολὴ ἐζήτησε τὴν ἄδειαν παρὰ τοῦ ὑπουργείου ὅπως ἐνεργήσῃ ἀνασκαφὰς ἐν τῷ δήμῳ Ἀκραιφνίων τῶν Θηβῶν. — Οἱ φοιτηταὶ τοῦ μαθηματικοῦ τμήματος τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς ἀπηύθυναν εὐχαριστήριον τῷ ὑπουργῷ τῆς παιδείας· ἐπὶ τῷ ὁρισμῷ τῶν καθηγητῶν κ. Ἰ. Γ. Χατζηδάκη καὶ Κυπαρίσσου Στεφάνου.— Εἰς Ἀβυσσινίαν ἀποστέλλεται ὡς ἰατρὸς παρὰ τῷ βασιλεῖ Ἰωάννῃ ὁ ἐξ Ὕδρας κ. Ν Π. Παρίσης.—Κατὰ τὸ «Ἀρκάδιον» τῆς Κρήτης, οἱ Σφακιῶται ἀρνοῦνται νὰ δώσωσι τὴν δεκάτην τοῦ ἐλαίου, ὡς ἠρνήθησαν καὶ κατώρθωσαν νὰ μὴ δώσωσι τὴν δεκάτην τῶν θερινῶν προϊόντων.—Ἤρξαντο αἱ ἐν τῷ φιλολογικῷ φροντιστηρίῳ παραδόσεις. — Ἐν τῇ Βουλῇ ἐξακολουθεῖ ἡ περὶ δανείου συζήτησις.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΝΕΥ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Συγγραφεύς τις ἀνήκουσα εἰς τὸ φύλον μὲ τὰ μακρυὰ μαλλιά, εἶπε ποτέ, ὅτι «οἱ πλεῖστοι ἄνδρες ὁμοιάζουσι τοὺς κύνας οἵτινες ζητοῦσι κύριον». Μὰ τὸν Κίτσον—ἐν ἀπολωλὸς κυνάριον τῆς γειτονίας μου, τὸ ὁποῖον ἔχει φάγει περισσότερον ξύλον παρὰ ὅσον ἐχρειάσθη πρὸς κατασκευὴν πολλῶν διακεκριμένων κεφαλῶν τῆς πρωτευούσης μας—ἡ συγγραφεὺς αὕτη δὲν ἔχει ὅλως διόλου ἄδικον. Νομίζω ὅμως, ὅτι ὁ ἀφορισμὸς οὗτος ἁρμόζει μᾶλλον εἰς τὸ φύλόν της παρὰ εἰς τὸ ἰδικόν μας. Ἐγὼ τοὐλάχιστον προσωπικῶς δὲν τὸν παραδέχομαι καὶ διακηρύττω τοῦτο οὐχὶ πρὸς ὅλας ἐν γένει τὰς ἀναγνωστρίας μου, ἀλλ' ἰδίᾳ πρὸς τὴν ἀνώνυμον ἐκείνην κυρίαν, ἥτις χολωθεῖσα φαίνεται ἐκ κακῆς ἀντιλήψεως, δι' ὅσα ἔγραψα ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ περὶ γυναικῶν, μοὶ ἔπεμψεν ὡς ἀπάντησιν,

«Τὸν κερκυνόν, εἰς φάκελλον εὐώδη κεκλεισμένον».

✻

Ἰδοὺ ἡ ἐπιστολή :

Τῷ κυρίῳ Ἰ. μδ.

Εἰρωνεία καὶ οἶκτος πρὸς τὸ φύλόν μας, διαφαίνονται ἐν τοῖς ὑφ' ὑμῶν γραφεῖσιν. Ἡσυχάσατε! Τοῦτο δὲν εἶνε καὶ τόσον ἄδρὸν δι' ἕνα κύριον, ἐκτὸς ἂν δι' αὐτοῦ τοῦ μέσου ζητῆτε . . . δεσπότην! Ὁ ἀνὴρ ὑπεδούλωσε κατ' ἀρχὰς τὴν γυναῖκα διότι τὴν εἶδεν ὀλιγῶς ἀσθενεστέραν· ἀλλ' ἔπειτα, ἀνεγνώρισε τὴν ἰδικήν του ἠθικὴν ἀδυναμίαν καὶ ἐτέθη ὁ ἴδιος ὑπὸ τὰς ἁλύσσεις τὰς ὁποίας δι' αὐτὴν ἐτφορηλάτησε. Σεῖς, οἱ κατειρωνευόμενοι αὐτῶν πιθανὸν νὰ ἐπάθατε ἐκ τῶν ἰδιοτροπιῶν των, ἢ ὑποκρίνεσθε ὅτι ἐπάθατε διὰ νὰ γίνητε συμπαθέστερος. Αὐτὰ τὰ γνωρίζομεν . . . ὅπως εἰξεύρομεν ἐπίσης, ὅτι αἱ ἰδιοτροπίαι μας εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς σας. Μᾶς νομίζετε ὡς πλάσματα ἀνάξια σπουδαίας τινὸς σκέψεως ἢ προορισμοῦ. Ἀστεῖοι! Ἡμεῖς σᾶς ἐπλάσαμεν τοιούτους καὶ σᾶς ἀφήσαμεν τὴν ὑπεροχὴν διότι θέλομεν νὰ νικῶμεν καὶ νὰ ὑπηρετώμεθα οὐχὶ ἀπὸ κατωτέρους ἢ ἴσους ἀλλ' ἀπὸ ἀνωτέρους.

Εὔα.

Υ. Γ. Ἡ ἐπιστολή μου ἀκριβῶς εἶνε ἀπάντησις ἄνευ ἐρωτήσεως.

✻

Καὶ ὡς τοιαύτην τὴν δημοσιεύομεν καὶ ἡμεῖς, σεβαστὴ καὶ πολιά μας προμήτορ. Τώρα, εἰπῆτέ μας· τί εἴσθε; Γραῖα; Βεβαίως; ὄχι· διότι ἔχουσι πολλὴν ζωὴν αἱ ὀλίγαι γραμμαὶ τῆς ἐπιστολῆς σας. Νέα; Ἐπίσης ὄχι, διότι ἔχουσι πολλὴν γνῶσιν καὶ πλειοτέραν πονηρίαν. Ὥριμος κυρία; Ἀμφιβάλλω ἂν ὑπάρχουσι τοιαῦται εἰς τὸ φύλόν σας· ὅλαι αἱ γυναῖκες εἶναι νέαι ἢ γραῖαι, δηλ. ὀπλῖται ἢ ἀπόμαχοι. Οἱ ἔφεδροι κατηγρήθησαν καὶ δυστυχία εἰς ἐκεῖνον, ὅστις δὲν τὸ πιστεύει. Μήπως εἴσθε ἀνὴρ καὶ ἠθελήσατε νὰ μὲ ἀπατήσητε; οὐδ' αὐτὸ δὲν τὸ πιστεύω, τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον ἡ ἐπιστολή σας εἶνε θαυμασίως καλλιγραφημένη καὶ εἰς τοὺς ὁμοφύλους μου, ἡ καλλιγραφία συνεπάγεται πλείστας ἀνοησίας.

Ὅτι καὶ ἂν εἶσθε, εἶσθε εὐφυεστάτη· καίτοι δὲν παραδεχόμεθα τὰς ἰδίας καὶ τοὺς σαρκασμοὺς σας, ἀποκαλυπτόμεθα ἐν τούτοις πρὸ τοῦ πνεύματός σας καὶ αἰδημόνως ὁμολογοῦμεν τὴν ἧττάν μας. Ὁ φυλετισμός παρ' ἡμῖν δὲν κατέπνιξεν ἔτι τὸ αἴσθημα τῆς δικαιοσύνης.

Ἀλλὰ δὲν λιποταχτοῦμεν· ἀπεναντίας ἐπανερχόμεθα εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης ἀφοῦ τὴν θεωρεῖτε τοιαύτην — εὐχόμενοι νὰ νικηθῶμεν διὰ μιᾶς ἔτι ἐπιστολῆς σας, καὶ διὰ νὰ τὴν ἐπιτύχωμεν κηρυσσόμεθα μισογόναι . . . προσωρινῶς.

✻

«Τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα, εἶπεν ὁ Λούθηρος, ὁμοιάζει πρὸς μεθυσμένον ἔφιππον. Ὅταν τὸν ἀνεγείρωσιν ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους, πίπτει πρὸς τὸ ἄλλο». Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τὴν γυναῖκα. Ἀνεγείρομεν τὸν νοῦν της, ἡμεῖς οἱ αἰώνιοι παιδαγωγοί της, καὶ προσκόπτει ἡ καρδία της. Ἀνεγείρομεν τὴν καρδίαν της καὶ πίπτει ὁ νοῦς της. Τῶν γνώσιν τούτου, ἔχομεν ἀφ' ἧς στιγμῆς ὁ προπάτωρμας Ἀδὰμ ἐδιώχθη ἐκ τοῦ παραδείσου, ἕνεκα τοῦ σφάλματος τῆς συνωνύμου προμήτορός σας. Νομίζω δέ, ὅτι ἡ πυρίνη βομφαία, ἡ ἀπαγορεύουσα ἡμῖν τὴν ἐν τῷ παραδείσῳ εἴσοδον, οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ . . . ἡ γλῶσσα τῆς γυναικός.

✻

Οὐδεμίαν ὑπεροχὴν σᾶς ἀναγνωρίζομεν. Ὁμόφυλός σας συγγραφεὺς ἀνομολογεῖ, ὅτι «ἀνὴρ πνευματώδης ὑπερέχει κατὰ τὸ πνεῦμα, γυναικὸς πνευματώδους;». Ἄλλη, σᾶς ἀναγνωρίζει τὴν ὑπεροχὴν μόνον ἐν τῷ ἔρωτι, διότι οὗτος εἶνε διὰ σᾶς ἐπάγγελμα, ἐνῷ δι' ἡμᾶς εἶνε πάρεργον. Ἠδυνάμεθα πρὸς ἀντίκρουσιν τῆς ἐπιστολῆς σας νὰ παραθέσωμεν ἀντιφατικὰς γνώμας τῶν σοφωτέρων γυναικῶν, ἀλλὰ φειδόμεθα τῆς ἀδυναμίας σας. Ἄλλως τε θὰ ἦτο ἄδικον ν' ἀπαγορευθῇ εἰς τὰς γυναῖκας ἡ ἀνύψωσις τῆς διανοίας των ἄνω τοῦ στενοῦ κύκλου, ἐν ᾧ περιορίζει αὐτὰς ἡ οἰκία καὶ ἡ κοινωνία. Δι' αὐτὸ καὶ ἡμεῖς σᾶς ἐγκαρδιοῦμεν καὶ ἀντιλέγοντες προσπαθοῦμεν νὰ ἐξάψωμεν τοὐλάχιστον τὴν ὀργίλην ἐπιστολογράφον μας καὶ τὴν ἴδωμεν καὶ πάλιν ἐν εὐρυτέρᾳ ἴσως ἐξετάσει τοῦ ζητήματος. Τοῦτο δὲν εἶνε πρωτοφανές. Πάντοτε αἱ γυναῖκες—ἔστω καὶ κατὰ διάνοιαν,—διεμαρτυρήθησαν κατὰ τῆς τυραννίας, ἣν οἱ ἄνδρες ἐξασκοῦσι κατ' αὐτῶν. Μυριάδες γνῶμαι κατὰ τῶν γυναικῶν ἀποτεθησαυρισμέναι ἐν τοῖς ἀρχαίοις βιβλίοις, δεικνύουσιν ἡμῖν πόσον παλαιὸς εἶναι ὁ ἀγὼν οὗτος. Τινὲς μάλιστα ἠθέλησαν νὰ παρομοιάσωσι τὴν γυναῖκα μὲ ἔπιπλον τῆς οἰκίας. Ἀλλὰ ποσάκις τὸ ἔπιπλον τοῦτο δὲν κατέσπασε τὴν κεφαλὴν τοῦ ἰδιοκτήτου του!

✻

Εὕρομεν καὶ ἡμεῖς μίαν καταλληλοτέραν παρομοίωσιν τὴν ἐξῆς, ἀλλὰ φοβούμεθα νὰ τὴν εἴπωμεν. «Ἡ γυνὴ ὁμοιάζει πρὸς τὰ ἀγάλματα· ὅταν τὰ βλέπωμεν μακρόθεν, τὰ θαυμάζωμεν καὶ λατρεύομεν τὴν καλλονήν των. Ἀλλ' ὅταν πλησιάσωμεν πρὸς αὐτά, δὲν βλέπομεν ἢ ἁπλᾶ... μάρμαρα».

✻

Καὶ φθάνουσι πλέον τὰ περὶ γυναικῶν. Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς συγχωρήσῃ μάλιστα, νομίζομεν ὅτι εἴπομεν πλειότερα τοῦ δέοντος.

Χθὲς ἤρξατο ὁ Δεκέμβριος. Αὐτὸ βεβαίως τὸ γνωρίζετε. Ἀλλὰ θ' ἀγνοεῖτε ἴσως, ὅτι παρ' ὀλίγον ὁ μὴν οὗτος νὰ ἔχῃ, ὄνομα θηλυκόν. Ἰδοὺ πῶς. Ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ καὶ ὁ Αὔγουστος ἐβάπτισαν μὲ τὰ ὀνόματά των τοὺς δύο τελευταίους θερινοὺς μῆνας. Ὁ αὐτοκράτωρ Κόμμοδος, διακεκριμένος φίλος τοῦ ποδογύρου, ἀνεβάπτισε τὸν Δεκέμβριον καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὸν Ἀμαζόνα πρὸς τιμὴν δωμαίας τινὸς κυρίας, τῆς ὁποίας (ἄγνωστον διὰ ποίους λόγους) εἶχε τὴν εἰκόνα ἐν στολῇ ἀμαζόνος ἐπὶ τοῦ δακτυλιοθήκου του

Ἀλλ' ἡ φιλοφρόνησις αὕτη δὲν ἀρέσκει πλειότερον τῆς ζωῆς τοῦ γυναικολάτρου αὐτοκράτορος καί, δόξα τῷ Θεῷ, ἔχομεν καὶ τοὺς δώδεκα μῆνας . . . ἀρσενικούς!

Ἰμ.δ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Κάθε πρᾶγμα εἰς τὸν κόσμον, κάθε ἄνθρωπος μὲ ἔχει καὶ τὸ πᾶν μὲ γοργὸν βῆμα πρὸς ἐμένα πάντα τρέχει· ἀλλὰ ὁ Θεός ἐν τούτοις ποὺ τὸν κόσμον ἔχει κτίσει δὲν θὲ νὰ τὸ κατορθώσῃ μὲ ἓν σημὶ νὰ μ' ἀποκτήσῃ.

Εἶμαι ποιητὴς ἀρχαῖος — ἂν τὴν κεφαλὴν μ' ἀρπάσῃς καὶ τῆς κεφαλῆς τὸν τόνον εἰς τὸ τέλος κατεβάσῃς· μέλος σου εὐθὺς θὰ γίνω-συμφορά σου ἂν μὲ χάσῃς.

— Ποῖος πύργος δὲν ἔχει ἐπάλξεις;

ΛΥΣΕΙΣ

Αἰνίγματα. 1. χρῆμα-ῥῆμα. 2. Ὄρος-ὀρός. Ἐρωτήσεις. Πόλος Πάλος.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

κ. Ἰ. Ζ. Φιλιππούπολιν. Ἀνεστάλησαν· τὰ χυδρομικὴ ἀταξία.—κ. Α. Β. Π. Δροδανέλλια. Ἐλήφθησαν· εὐχαριστοῦμεν —κ. Π. Σ. Κ. Γιμουρζίνα. Ἀποστέλλονται ἅπαντα πλὴν τοῦ 6 ἐξαντληθέντος, καίτοι ἀπεστέλλοντο τακτικῶς. Ποίημα χαριέστατον ἀλλ' οὐχὶ κατάλληλον διὰ τὴν «Ἑβδομάδα». Μετάφρασις ὑπάρχει νεωτέρα ἀλλὰ κακίστη· τοῦ ἄλλου οὐχί.—κ. Ζ. Δ. Κ. Γαλάζιον. Δεχόμεθα γραμματόσημα· φύλλον ἀποστέλλεται προσεχῶς. Ἡ ἀπάντησις τοῦ Κ. ἐκδοθήσεται εἰς μέγαν τόμον. Τὸν Ἀπαραδιάδην προσεχῶς ὡς καὶ περὶ τῶν λοιπῶν. — κ. Δ. Α. Μόκονον. Ἐὰν εἶναι σύντομος, εὐχαρίστως. — κ. Α. Κ. Πάτρας. Εὐχαριστοῦμεν· ἐλήφθησαν. — κ. Α. Φ. Πάτρας. Λεξικὸν πωλεῖται εἰς Βίλμπεργ, μόνον γαλλιστί.— Τοῖς φοιτηταῖς Μ. Η. Χ. καὶ Ἰ. Δ. Ξ. Πίθηκος, εὔζωνος, μεγαλείτερος (συνηθέστερον) κρεοκωλεῖον, ἐὰν εἶναι. — Τῇ συναδέλφῳ «Ἀμαλθείᾳ» Σμύρνην. ὁ Σ Γ. Α. θὰ μείνῃ ἔτι 10 ἡμέρας.

Ἐν Ἀθήναις. — Τύποις «Κυρίννης».